

INSTRUCȚIUNE
privind modul de întocmire a Procesului-verbal
cu privire la contravențiile constatate de Biroul Național de Statistică

1. Prezenta Instrucțiune este elaborată în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (în continuare – *Cod contravențional*).

2. Instrucțiunea privind modul de întocmire a Procesului verbal cu privire la contravențiile constatate de Biroul Național de Statistică (în continuare - *Instrucțiune*) reglementează modul de întocmire a procesului-verbal cu privire la contravenție de către agenții constatatori din cadrul Biroului Național de Statistică (în continuare – *proces-verbal*).

3. În sensul prezentei Instrucțiuni, se definesc următoarele noțiuni:

contravenție – faptă (acțiune sau inacțiune) ilicită, cu un grad de pericol social mai redus de cât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege și este pasibilă de sancțiune contravențională;

contravenient – persoană fizică, persoană cu funcție de răspundere sau persoană juridică care a comis o contravenție;

sancțiune contravențională – măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție;

amendă – sancțiune pecuniară stabilită în unități convenționale, care se aplică contravenientului în cazurile și în limitele prevăzute de Codul contravențional;

agent constator - reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională, în modul prevăzut de art.419 din Codul contravențional;

Persoanele responsabile din cadrul BNS:

- a) director general al Biroului Național de Statistică (BNS);
- b) directorii generali adjuncți al BNS;
- c) șefii al Centrului Regional pentru Statistică (CRS);
- d) șefii adjuncți al Centrului Regional pentru Statistică (CRS);

care, în limitele competenței sale, constată contravenții, examinează și soluționează cauze contravenționale, aplică sancțiuni contravenționale în modul prevăzut de Codul Contravențional;

persoană fizică – omul, privit individual, ca titular de drepturi și de obligații civile;

persoană juridică – organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanța de judecată;

proces-verbal cu privire la contravenție – act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.

Alte noțiuni utilizate în prezenta Instrucțiune vor fi înțelese conform prevederilor din actele normative în vigoare.

4. Procesul-verbal se întocmește cu respectarea prevederilor art.443 din Codul contravențional și ale prezentei Instrucțiuni.

5. După completare, fiecare pagină a Procesului-verbal se semnează de către agentul constatator și de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

6. În Procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri sau alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se încheie un nou Proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

7. Procesului-verbal se completează după cum urmează:

1) La tipărirea formularelor se va indica seria „BNS” și numărul de ordine, format din 6 cifre, câte 2 exemplare de formular pentru fiecare număr. Unul dintre formularele cu același număr va fi autocopiant;

2) La întocmirea Procesului-verbal se va indica inițial data, ora și locul încheierii Procesului-verbal;

3) La pct. 1 se va indica agentul constatator ce întocmește Procesul-verbal, calitatea/funția deținută, numele și prenumele acestuia;

4) Pct. 2 se va completa cu denumirea autorității pe care o reprezintă agentul constatator și adresa juridică a acesteia.

5) La pct. 3 compartimentul „Datele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional” va include:

5.1) după cuvântul “*persoana*” se va completa cu denumirea uneia dintre categoriile de persoane:

a) „*fizică*” (în cazul în care procesul contravențional este pornit în privința unei persoane fizice);

b) „*cu funcție de răspundere*” (în cazul în care procesul contravențional este pornit în privința unei persoane cu funcție de răspundere);

c) în cazul în care procesul contravențional este pornit în privința unei persoane juridice se va indica „*juridică. Datele persoanei fizice care reprezintă persoana juridică*”

5.2) la subpct. 3.1 se vor completa datele persoanei fizice, cu funcție de răspundere sau care reprezintă persoana juridică, după caz, cu: numele, prenumele;

5.3) la subpct 3.2 se va indica data nașterii, cetățenia, sexul;

5.4) la subpct 3.3 se va indica tipul actului de identitate (buletin sau alt act care stabilește identitatea persoanei), seria, numărul, eliberat de oficiul, data eliberării, IDNP;

5.5) la subpct 3.4 se vor indica date despre domiciliul persoanei: țara, localitatea, strada, blocul și numărul apartamentului;

5.6) la subpct 3.5 se va indica instituția în care activează persoana, funcția și numărul de telefon (de serviciu/personal, staționar/mobil).

6) În cazul în care în calitate de contravenient figurează o persoană juridică, se va completa și compartimentul „Persoana juridică” cu următoarele:

a) la subpct. 3.6 denumirea, codul fiscal al persoanei juridice;

b) la subpct. 3.7 sediul (adresa juridică);

c) la subpct. 3.8 „Reprezentant” se va indica numele, prenumele, funcția, adresa/domiciliul și numărul de telefon al persoanei care reprezintă interesele persoanei juridice.

7) La pct. 4 se vor înscrie date despre „Timpul comiterii” contravenției: data, luna, anul sau perioada.

8) La pct. 5 se va indica “Locul comiterii” contravenției: localitatea (oraș, comună sau sat), strada și numărul casei.

9) La pct. 6 se va consemna „Fapta contravențională”, se vor indica elementele constitutive ale contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice. În ultima frază a punctului se va indica încadrarea juridică a faptei, prin consemnarea normei materiale contravenționale încălcate și indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției, conform articolelor respective din Codul contravențional.

10) La pct. 7 „Explicațiile contravenientului în privința căruia s-a întocmit Procesul-verbal” se vor specifica obiecțiile, probele și completările pe care le aduce în apărarea sa contravenientul.

11) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional nu cunoaște limba de stat, se va atrage în proces un interpret/traducător și se va completa punctul 8 cu date despre „Interpret/traducător” (numele, prenumele, patronimicul, funcția), cu indicarea limbii traduse și se va aduce la cunoștință sub semnătură despre răspunderea penală (art.312 CP) pe care o poartă interpretul/traducătorul pentru traducere/interpretare incorectă.

12) La pct. 9 se va completa informația despre probele acumulate, corespondența anexată sau actul de ridicare care descrie detaliat obiectele ridicate, cu includerea mențiunii că actul de ridicare este parte componentă a Procesului-verbal cu privire la contravenție.

13) La pct. 10 se va indica mențiunea privind refuzul contravenientului de a semna Procesul-verbal, motivele refuzului sau mențiunea privind absența contravenientului.

14) Pct. 11 se va completa, în cazul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau al refuzului acestuia de a semna Procesul-verbal, cu date despre martori, și anume: numele, prenumele, IDNP-ul, adresa de domiciliu, numărul de telefon (conform art. 443 alin. (6) din Codul contravențional).

15) La pct. 12 se vor aplica semnăturile: agentului constator, contravenientului (sau a persoanei care reprezintă interesele acestuia), iar în cazul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau al refuzului acestuia de a semna Procesul-verbal, vor semna martorii.

16) La pct. 13 „Decizia agentului constator”, câmpurile se vor completa după cum urmează:

a) la subpct. 13.1 „Aplicarea sancțiunii contravenționale” se va indica articolul care prevede sancțiunea și suma amenzii (exprimată în unități convenționale) care urmează a fi achitată;

b) la subpct. 13.2 se va indica mențiunea contravenientului că recunoaște săvârșirea contravenției și acceptul privind sancțiunea stabilită de către agentul constator, în cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită în Procesul-verbal de către agentul constator și că Procesul-verbal cu privire la contravenție constituie actul de decizie asupra cauzei contravenționale;

c) la subpct. 13.3 “Încetarea procesului contravențional” se va indica norma care servește temei de încetare, se vor indica prevederile art. 441 al Codului contravențional;

d) la subpct. 13.4 „Remiterea pentru examinare conform competenței în temeiul articolului” se va indica norma corespunzătoare din Codul contravențional care stabilește organul competent;

e) la subpct. 13.4.1 „Organul competent” se va indica denumirea și adresa autorității competente să examineze cazul și să emită decizia asupra acestuia;

f) la subpct. 13.4.2 „Cu recomandarea” se va indica recomandarea de sancționare a contravenientului sau de încetare a procesului contravențional.

17) La pct. 14 se vor indica datele de identificare ale agentului constator care a emis decizia asupra cauzei contravenționale, cu consemnarea datei și orei luării deciziei, confirmată cu semnătura acestuia, precum și numele, prenumele, semnătura contravenientului (a persoanei care îl reprezintă) și data.

18) La pct. 15 se va indica informația despre contul IBAN al bugetului de stat (contul trezorerial de încasări) la care urmează a fi achitată amenda contravențională.

19) Pct. 16 și 17 conțin informații referitoare la drepturile principale ale contravenientului despre care acesta va fi informat și unde se va semna pentru a confirma că acestea i-au fost aduse la cunoștință, cu indicarea datei. Totodată, contravenientul va semna pentru confirmarea faptului că a primit un exemplar al

Procesului-verbal. În cazul Procesului-verbal întocmit în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe Procesul-verbal se înmânează/expediază în modul prevăzut la art.382 alin. (6) din Codul contravențional.

20) Agentul constatator din cadrul BNS, în cel mult 24 de ore de la momentul întocmirii Procesului-verbal:

a) va efectua, conform prevederilor art. 442 alin. (2) din Codul contravențional, înscrierea respectivă în Registrul de evidență al proceselor-verbale cu privire la contravenții și în Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, în conformitate cu prevederile alin. (1) art. 15 al Legii cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, nr.185/2020;

b) va transmite, persoanei responsabile din cadrul BNS, informația privitor la numărul de cauze contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.